

**Uitvoeringsagenda
museale collectie en
beeldende kunst in de
openbare ruimte**

CONCEPT

Versie 10 maart 2017

Inleiding

Nederland beschikt over een unieke rijkdom aan waardevolle collecties in beheer van talloze uiteenlopende musea. De musea zijn van grote culturele, maatschappelijke en economische waarde voor de stad, regio en de samenleving als geheel. Historisch gezien zijn het rijk, provincies en gemeenten doorgaans de eigenaar van de collecties en zijn de musea in de praktijk de beheerders daarvan. De onlangs aangenomen landelijke Erfgoedwet borgt onder meer de gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden voor de bescherming van collecties.

Ook Rotterdam draagt bij aan de landelijke culturele rijkdom. De stad beschikt over bijzondere collecties beeldende kunst, monumenten en een aantal unieke kunstwerken. We koesteren die rijkdom en zijn er trots op haar in onze stad te mogen bewaren en tonen.

Deze Schatten van Rotterdam, ondergebracht in de Rotterdamse musea of zichtbaar in de openbare ruimte van de stad, dragen bij aan de aantrekkelijkheid van Rotterdam; ze zijn van waarde voor onderwijs en talentontwikkeling; ze maken de geschiedenis en identiteit van de stad zichtbaar en toegankelijk voor een groot publiek; en ze dragen bij aan de (inter)nationale culturele positie van de stad. Als overheid en eigenaar van grote delen van de Collectie Rotterdam dragen wij een grote verantwoordelijkheid voor de collecties, maar ook tegenover de schenkers of bruikleengevers daarvan én tegenover het publiek van nu en in de toekomst.

In deze Uitvoeringsagenda Museale collectie en Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte leggen wij vast welke activiteiten wij de komende tijd zullen uitvoeren om onze verantwoordelijkheid op deze terreinen tot uitdrukking te brengen. Daarnaast is inmiddels de Erfgoedagenda verschenen (voor gebouwd cultuurhistorisch erfgoed) en zullen uitvoeringsagenda's het licht zien voor archieven en archeologisch erfgoed. De voorliggende uitvoeringsagenda gaat aan de hand van de hoofdstukindeling van *Schatten van Rotterdam, Visie op de Collectie Rotterdam* in op een aantal aspecten die voor beheer en behoud, toezicht en inspectie, toegankelijkheid en zichtbaarheid van de museale collecties en de beeldende kunst in de openbare ruimte binnen het raamwerk van de hiervoor genoemde Erfgoedwet essentieel zijn.

Alle betrokken partijen willen bij met de uitvoeringsagenda duidelijkheid geven over de manier waarop wij onze verantwoordelijkheid tot uitdrukking laten komen:

- de bezoekers van de musea, omdat wij aan hen schatplichtig zijn,
- de eigenaren van bruiklenen en schenkingen, die ons het vertrouwen hebben geschonken dat wij goed voor hun bezit zullen zorgen,
- de musea als beheerders van De Collectie Rotterdam.

Maar vooral hebben wij de Uitvoeringsagenda Museale collectie en Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte opgesteld omdat wij onze trots op De Collectie Rotterdam tot uitdrukking willen laten komen in de zorg daarvoor.

Collegewerkprogramma

1. Met de cultuurhistorie van de stad gaan we respectvol om.
2. Een bruisend en hoogwaardig kunst- en cultuuraanbod met sterke iconen en voldoende aandacht voor creativiteiten vernieuwing zijn onontbeerlijk voor een sterke stad.

Visie Collectie Rotterdam

De Collectie Rotterdam is een grote rijkdom voor de stad, maar vooral voor de Rotterdammers van nu en in de toekomst. De Collectie is van uitzonderlijke kwaliteit en grote betekenis. Voor het behoud van de Collectie heeft de gemeente delen daarvan in beheer gegeven aan deskundigen. De gemeente kent haar collecties en de beheerders ervan.

Samen met de particuliere eigenaren en de beheerders van De Collectie Rotterdam, en ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, willen we de komende jaren werken aan een verdere versterking van en samenhang in De Collectie Rotterdam. We willen De Collectie beschermen en in stand houden, de kennis erover verder ontwikkelen en zoveel mogelijk Rotterdammers en bezoekers van Rotterdam enthousiasmeren voor het verhaal dat De Collectie over de stad vertelt.

<i>Uitvoerings-agenda Archieven</i>	Erfgoed-agenda	Uitvoeringsagenda Museale collecties en Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte	<i>Uitvoerings-agenda Archeologie</i>	<i>Uitvoerings-agenda Overig/PM</i>
		<ul style="list-style-type: none"> • Hebben en houden <ul style="list-style-type: none"> - Depots - Financiering - Ontzamelen - Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte - Toezicht en inspectie - Restitutiebeleid • Vertellen en luisteren <ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen - Ontzamelen • Zichtbaar en toegankelijk <ul style="list-style-type: none"> - Publieksbereik - Internationale profilering - Collectiemobiliteit 		
		Codificatie (2018/2019)		
		<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijke integrale regeling, naar analogie van de landelijke Erfgoedwet • Aangepaste collectiebeheerovereenkomsten <ul style="list-style-type: none"> - Beleidsregels - Vereisten/uitgangspunten m.b.t. collectie tbv nieuwe cultuurplan (2019) 		
		Meerjarenbeleidsplan instellingen Collectiebeleidsplannen		

Uitvoeringsagenda Museale Collecties en Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte

Pijler 1 Hebben en Houden	Pijler 2 Vertellen en luisteren	Pijler 3 Zichtbaar & toegankelijk
<p>Depots Inspectie Metaalhof door RCE, maart/april 2017 Rapportage RCE: begin mei 2017 Gesprekken met musea over bevindingen en visie op depots: mei/juni 2017 Verwerken bevindingen (in samenspraak met betrokkenen): derde kwartaal 2017 Voorstel aan de gemeenteraad (reactie op rapport RCE, visie op depots, beleidslijn en plan van aanpak): vierde kwartaal 2017 Implementatie: p.m.</p> <p>Financiering Overleg met musea: eerste en tweede kwartaal 2017 Voorstel voor systematiek o.b.v. scenario's naar de gemeenteraad: derde kwartaal 2017 Invoering nieuwe financieringssystematiek: Cultuurplan 2021-2024 (i.v.m. rechtszekerheid en lopende subsidieverplichtingen de eerste mogelijkheid)</p> <p>Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte Aanbieden protocol verwerving en plaatsing aan de gemeenteraad: juni 2017 Aanbieden protocol ontzamelen: juni 2017 Ontzamelen werken in de D- en C-categorie: tweede helft 2017</p> <p>Toezicht en Inspectie Analyse en plan van aanpak: juni 2017 Uitwerking en afstemming met de sector: derde en vierde kwartaal 2017 Vastlegging in regelingen, overeenkomsten enz.: 2018</p>	<p>Verzamelen Aanbieden Uitvoeringsprotocol Verzamelen aan de gemeenteraad: 4^e kwartaal 2017</p> <p>Ontzamelen Evaluatie: gereed ultimo juni 2017 Presentatie aan college en commissie ZOCS: oktober 2017 Eventuele aanpassingen van het Uitvoeringsprotocol en de rol/functie van de Toetsingscommissie: januari 2018</p>	<p>Publieksbereik Oplevering eindrapportage en actieplan: eind 2017</p> <p>(Inter)nationale profilering De IABx zal zijn advies in de tweede helft van 2017 aan het college uitbrengen. Concretisering en implementatie aanbevelingen: 2018</p> <p>Collectiemobiliteit Landelijke Code ism oa OCW en Museumvereniging eind 2017</p>
<p style="text-align: center;">Het geheel en de som der delen</p> <p style="text-align: center;">Opstellen uitvoeringsregeling: 2017 tot en met derde kwartaal 2018 Consultatiegesprekken met stakeholders en (externe) deskundigen: parallel aan opstelling regeling en op basis van concepttekst in tweede helft 2018 Presenteren uitvoeringsregeling aan gemeenteraad: vierde kwartaal 2018</p>		

Hebben en houden

In *Schatten van Rotterdam, Visie op de Collectie Rotterdam* hebben wij aangegeven dat de beheerders van de collectie als een goed huisvader dienen te zorgen voor beheer en behoud van de Collectie Rotterdam te zorgen. De gemeente faciliteert hen binnen nader te bepalen kaders en langjarige afspraken optimaal voor deze taak. De gemeente maakt met de beheerders van de Collectie Rotterdam ook afspraken over de kaders waarbinnen zij objecten aan de collectie toevoegen (verzamelen) en verwijderen (ontzamelen).

Depots

Inleiding

De gemeente is eigenaar van een verzameldepot, de Metaalhof, voor de gemeentelijke collectie waarin de collecties zijn opgeslagen die beheerd worden door Museum Boijmans Van Beuningen, Maritiem Museum Rotterdam, Museum Rotterdam, Wereldmuseum en Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam.

In het kader van de planvorming rondom het Collectiegebouw is de toezegging gedaan dat de gemeenteraad een beeld geschetst zal worden over de toekomstige omgang met de depots in de stad (15bb7894). Met de realisatie van het Collectiegebouw zal de collectie die beheerd wordt door Museum Boijmans Van Beuningen uit het gezamenlijke depot verdwijnen. Daarnaast zijn er nog enkele andere ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de toekomstige depotbehoefte, zoals de samenwerking tussen het Wereldmuseum en het Nationaal Museum voor Wereldculturen.

Aan de orde zijn vragen over de toekomst van de depots, de benodigde hoeveelheid vierkante meters, de kwaliteit van de opslag, maar ook de vraag of een depot (onder bepaalde omstandigheden) publiek toegankelijk kan of moet zijn. Behalve praktische vragen zijn derhalve ook beleidsinhoudelijke vragen aan de orde.

Product

In het voorjaar van 2017 wordt een inspectie uitgevoerd door de Rijksdienst Cultureel Erfgoed naar de kwaliteit van het gemeentelijke depot de Metaalhof. Deze inspectie vindt plaats in afstemming en in samenwerking met de musea die opslagruimte huren in de Metaalhof. De inspectie moet antwoord geven op de vraag of het depot op dit moment een verantwoorde opslag biedt voor de gemeentelijke collectie en zo niet, welke verbeteringen er nodig zijn. In dat geval is ook de vraag aan de orde of voorzien kan/moet worden in maatregelen die de publiekstoegankelijkheid van het depot verbeteren.

Planning

Inspectie door de Rijksdienst Cultureel Erfgoed: laatste week maart en 1^e week april 2017

Rapportage RCE: begin mei 2017

Gesprekken met musea over bevindingen en visie op depots: mei/juni 2017

Verwerken bevindingen (in samenspraak met betrokkenen): derde kwartaal 2017

Voorstel aan de gemeenteraad (reactie op rapport RCE, visie op depots, beleidslijn en plan van aanpak): vierde kwartaal 2017

Implementatie: p.m.

Financiering

Inleiding

De gemeentelijke collectie wordt beheerd door verschillende instellingen. De kosten die dat beheer met zich meebrengen, maken op dit moment onderdeel uit van de integrale afweging in het kader van het Cultuurplan. Dat betekent dat iedere vier jaar afgewogen wordt of het beheer van de collectie wel of niet gesubsidieerd gaat worden. Die situatie is niet zuiver en daarmee niet wenselijk; immers, het beheer van de gemeentelijke collectie is onderdeel van de langjarige beheerovereenkomst die gemeente en beherende organisatie gesloten hebben. De gemeente wil daarom ook tot langdurige afspraken komen over de kosten van het collectiebeheer en de financiering ervan buiten het Cultuurplan houden. Daarmee wordt aangesloten bij de systematiek van de landelijke Erfgoedwet die op 1 juli 2016 van kracht is gegaan.

Product

Voor de financiering van de beheerkosten, de vorm waarin dat gebeurt en de hoogte van het bedrag, is in overleg met de musea en eventuele andere beherende instellingen een voorstel in ontwikkeling. De systematiek van de Erfgoedwet is daarbij één van de denkbare modellen. In dit model wordt onderscheid gemaakt tussen vaste, langjarige subsidieafspraken over de bekostiging van de beheertaken en vierjaarlijkse beoordeling en subsidiëring van de activiteiten van de betreffende organisatie in het kader van het Cultuurplan (tentoonstellingen, educatieve activiteiten en dergelijke).

Planning

Overleg met musea: eerste en tweede kwartaal 2017

Voorstel voor systematiek o.b.v. scenario's naar de gemeenteraad: derde kwartaal 2017

Invoering nieuwe financieringssystematiek: Cultuurplan 2021-2024 (i.v.m.

rechtszekerheid en lopende subsidieverplichtingen de eerste mogelijkheid)

Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte

Inleiding

Rotterdam beschikt over een grote collectie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte. De collectie is grotendeels opgebouwd sinds het bombardement van mei 1940. Een deel van die collectie is particulier bezit, maar een substantieel deel is eigendom van de gemeente. Het beheer van de gemeentelijke collectie heeft het college in 2006 overgedragen aan het Centrum Beeldende Kunst. Het onderhoud ervan is in handen van het cluster Stadsbeheer van de gemeente.

In 2016 heeft het Centrum Beeldende Kunst (CBK) een inventarisatie en beoordeling gemaakt van de collectie beeldende kunst in de openbare ruimte. Het ging om kunstwerken die zijn geregistreerd bij Stadsbeheer en het CBK. Het CBK heeft de geïnventariseerde werken gecategoriseerd in vier categorieën:

- A. Interessant en bijzonder
- B. Interessant en bijzonder maar hoeft niet noodzakelijk deel uit te maken van de stadscollectie
- C. Matig (goed maar niet bijzonder vanuit het oogpunt van de collectie
- D. Laag (artistiek en emotioneel ondermaats).

De resultaten van de inventarisatie en categorisering zijn vastgelegd in het rapport 'Inventarisatie en beoordeling Kunstwerken in de openbare ruimte' dat het CBK op 27 oktober 2016 presenteerde.

Voor alle geïnventariseerde en gecategoriseerde 851 kunstwerken heeft het CBK 'paspoorten' gemaakt, waarin de afzonderlijke werken (en de makers) worden beschreven, gewogen en gewaardeerd. De paspoorten zijn beschikbaar gesteld aan Stadsbeheer, dat hierop zijn onderhoudsprogramma zal afstemmen. Daarnaast zijn de bevindingen uit de inventarisatie gedeeld met de Toetsingscommissie Ontzamelen en aan de Gebiedsdirecteuren en Gebiedscommissies, aangezien deze ook voorstellen tot sanering en ontzamelen bevatten.

Zodra de gemeenteraad het addendum bij het Uitvoeringsprotocol Ontzamelen heeft vastgesteld, kan het CBK de procedure doorlopen voor het ontzamelen van werken in de D- en C-categorie en kan toetsing daarvan door de Toetsingscommissie Ontzamelen plaatshebben.

Product

1. Een protocol voor de verwerving en plaatsing van nieuwe kunstwerken en gedenktekens in de openbare ruimte;
2. Een protocol als addendum bij het bestaande Uitvoeringsprotocol Ontzamelen (zie hiervoor) om het proces voor het ontzamelen van beeldende kunst in de openbare ruimte (waaronder monumenten en gedenktekens) te regelen.

Planning

Aanbieden protocol verwerving en plaatsing aan de gemeenteraad: juni 2017

Aanbieden protocol ontzamelen: juni 2017

Ontzamelen werken in de D- en C-categorie: tweede helft 2017

Toezicht en inspectie

Inleiding

De museale collectie van Rotterdam is in beheer bij verschillende Rotterdamse musea. De beheerafspraken zijn bij de verzelfstandiging van de gemeentelijke musea in 2005 vastgelegd in collectiebeheerovereenkomsten tussen de gemeente en de afzonderlijke musea. Op grond van de afspraken in deze overeenkomsten zijn de instellingen zelf verantwoordelijk voor het organiseren van het toezicht op het beheer van de collectie. Zij stellen vierjaarlijkse collectiebeleidsplannen op en laten de uitvoering daarvan periodiek controleren door een door henzelf in te huren (gecertificeerd en onafhankelijk) bureau dat een 'goedkeurende verklaring van beheer' afgeeft. De gemeente beschikt zelf niet meer over de kennis om de rol van toezichthouder in deze te kunnen uitoefenen.

De Rekenkamer heeft in 2015 geconstateerd dat de gemeente op deze manier onvoldoende zicht heeft op de eigen collectie (aantallen, vindplaatsen, omgang met de collectie, inspecties). Wij hebben deze constatering zeer serieus genomen en hebben besloten een aantal maatregelen te nemen om onze eigen rol in het toezicht op en de inspectie van de gemeentelijke collectie te versterken:

- 1) Verbetering van het inzicht in de eigen collectie.
- 2) Herijking en actualisering van de collectiebeheerovereenkomsten, waarin de volgende maatregelen hun beslag krijgen:
 - a) Verbetering van toezicht en sturing op het beheer en behoud van de collectie;
 - b) Toezicht op (en waar nodig handhaving van) de naleving van de afgesproken normen in het kader van de collectiebeheerovereenkomsten;
 - c) Operationalisering van de afspraken over het bovenstaande inclusief duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen.
- 3) Ontwikkeling van een protocol of beleidsregel, als onderdeel van de benodigde uitvoeringsregelingen, voor de collecties die niet onder de beheerovereenkomsten met de gemeente vallen maar wel binnen de subsidierelatie tussen de gemeente en de betreffende musea.

- Ontwikkeling van een uitvoeringskader voor de collecties die niet onder de overeenkomst vallen maar wel binnen de subsidierelatie tussen de gemeente en de betreffende musea (in voorbereiding).

Waar nodig zullen we de benodigde expertise voor de uitvoering van deze werkzaamheden extern inhuren en uiteraard krijgt dit alles zijn beslag binnen de geldende wettelijke kaders en regels.

Product

Een voorstel waarin voor de volgende onderwerpen is aangegeven op welke wijze de verankering in het gemeentelijke collectiebeleid plaatsvindt (uitvoeringsregeling, uitvoeringsprotocol of beleidsregel), mede in relatie tot de geldende wettelijke kaders en regels:

- Inzicht in de gemeentelijke collectie (aantallen, vindplaatsen);
- Duidelijkheid en consensus over de te hanteren normen voor beheer en onderhoud;
- Voorstel voor inspectieregime onder gemeentelijke verantwoordelijkheid;
- Doorlichten en eventueel aanpassen van de bestaande collectiebeheer-afspraken en -overeenkomsten.

Planning

Analyse en plan van aanpak: juni 2017

Uitwerking en afstemming met de sector: derde en vierde kwartaal 2017

Vastlegging in regelingen, overeenkomsten enz.: 2018

Vertellen en luisteren

De verschillende deelcollecties van de gemeente vertellen samen het verhaal van de stad. De samenhang tussen deze collecties en de objecten daarbinnen en de relatie met objecten die in niet-Rotterdamse collecties aanwezig zijn, is daarbij van belang.

Collectiebeleid en collectieplannen worden in dat licht geformuleerd.

Met de beheerders van het gemeentelijk deel van De Collectie Rotterdam zullen wij afspraken maken over de kaders waarbinnen zij objecten aan de collectie toevoegen (verzamelen) en uit de collectie verwijderen (ontzamelen).

Verzamelen

Inleiding

Primair uitgangspunt vormt bij de verwerving en aanvaarding van kunstobjecten de continuïteit in kwaliteit van De Collectie als geheel. Immers, de verschillende (deel)collecties staan niet op zichzelf. Secundair zullen wij de toekomst van de museale collecties ook bezien in de context van objecten elders in de stad, objecten die nog niet in de Rotterdamse collecties aanwezig zijn en diensgevolge gemist worden (de gaten) en de focus binnen de gemeentelijke (deel)collecties. Collectiebeleid en collectiebeleidsplannen zullen wat ons betreft in de toekomst dan ook een breder perspectief hebben en zullen wij meer in samenhang beoordelen dan nu het geval is.

Als uitgangspunten voor verzamelen en ontzamen hanteren we de volgende principia:

- Te verzamelen of te ontzamen objecten van de Collectie Rotterdam worden beoordeeld vanuit hun (cultuur)historische en/of artistieke betekenis voor de stad of de respectievelijke (deel)collectie;
- Kwaliteit, uniciteit en artistieke waarde zijn daarin belangrijke elementen;
- Bewoner én bezoeker moeten zich kunnen herkennen in de Collectie Rotterdam en daaraan kunnen bijdragen;
- De kenmerken internationaal, ondernemend en rauw zijn als belangrijke elementen uit het DNA van de stad herkenbaar in De Collectie Rotterdam aanwezig.

De beoordelingskaders en procedures voor de verwerving en aanvaarding van kunstobjecten die toegevoegd worden aan de gemeentelijke museale collectie zullen wij neerleggen in een Uitvoeringsprotocol Verzamelen.

Product

Een protocol voor de verwerving en aanvaarding van kunstobjecten die deel gaan uitmaken van de gemeentelijke collectie museale kunst.

Planning

Aanbieden Uitvoeringsprotocol Verzamelen aan de gemeenteraad: 4^e kwartaal 2017

Ontzamelen

Inleiding

Bij de vaststelling van Visie en Uitvoeringsprotocol Ontzamelen door de gemeenteraad op 23 januari 2014 is afgesproken dat na twee jaar een evaluatie zou plaatsvinden (toezegging 13gr2667).

In de periode 2015-medio 2016 is het aantal ontzamelvoorstellen echter dusdanig beperkt geweest, dat een evaluatie weinig zinvol bleek. Besloten is de evaluatie uit te stellen tot het moment dat er voldoende casuïstiek voorhanden is en bovendien aan te haken bij de ontwikkeling van de Visie op de Collectie Rotterdam en de Uitvoeringsagenda. Dat is sinds eind 2016 het geval.

Product

In de evaluatie worden meegenomen:

- de ervaringen van de Toetsingscommissie Ontzamelen met de behandeling en beoordeling van ontzamelvoorstellen;
- de uitkomsten van een consultatie van beheerders van de gemeentelijke museale collectie (knelpunten, ervaringen, vragen);
- de rol van de Toetsingscommissie zelf.

De evaluatie leidt tot een evaluatierapport met concrete aanbevelingen aan het college voor eventuele aanpassingen in Visie en Uitvoeringsprotocol.

Planning

Evaluatie: gereed ultimo juni 2017

Presentatie aan college en commissie ZOCS: oktober 2017

Indien de evaluatie leidt tot noodzakelijke aanpassingen van het Uitvoeringsprotocol en de rol/functie van de Toetsingscommissie, dan zullen die in januari 2018 hun beslag krijgen.

Zichtbaar en toegankelijk

De beheerders van de Collectie Rotterdam zijn verantwoordelijk voor de ontsluiting daarvan voor bewoners en bezoekers van de stad, zowel in fysieke als digitale zin. De gemeente faciliteert hen daarbij vanuit de overtuiging dat alle Rotterdammers en bezoekers van de stad maximaal toegang moeten hebben tot dit erfgoed, ervan moeten kunnen genieten en leren, fysiek of digitaal, nu en in de toekomst.

Wij willen de komende jaren nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kennis over publiek, mobiliteit en digitalisering inzetten voor de versterking van de toegankelijkheid en zichtbaarheid van De Collectie Rotterdam met als uitgangspunt dat iedere bewoner en bezoeker van Rotterdam, maar ook belangstellenden buiten onze stad optimaal kennis moeten kunnen nemen van het culturele erfgoed en kunstbezit waar Rotterdam zo trots op is.

Publieksbereik

Inleiding

De toenemende diversiteit van bewoners en bezoekers van onze stad maakt goede kennis van het publiek en vooral ook het potentiële publiek essentieel om goed in te kunnen spelen op hun wensen en behoeften en de drempels voor hen zo laag mogelijk te houden. De gemiddelde museumbezoeker is blank, hoog opgeleid, van middelbare leeftijd en hoger en het aandeel vrouwen is bovengemiddeld; hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld bezoekers van het Stadsarchief. Om een nieuw publiek te kunnen toevoegen aan het bestaande is kennis nodig van de niet-bezoekers. Een andere, nieuwe wijze van aanbieden van het product (op nieuwe plaatsen, in nieuwe vormen enz.) zal de trend, dat De Collectie Rotterdam iets is van de blanke, hoogopgeleide mens van middelbare leeftijd naar onze mening snel moeten keren, wil Rotterdam een stad zijn die haar verhaal in principe aan al haar inwoners en bezoekers vertelt. De ontwikkeling van kennis over publiek en potentiële bezoekers willen wij daarom faciliteren via eigen onderzoek en participatie in onderzoek van anderen, zoals van Rotterdam Festivals en de Rotterdamse musea. Vervolgens vragen we van de eigenaren en beheerders van De Collectie Rotterdam deze kennis om te zetten in concrete marketingacties.

Product

Onderzoek van Rotterdam Festivals, gemeente en een aantal culturele instellingen, waaronder de beheerders van de gemeentelijke museale collecties, om het publieksbereik te vergroten en verbreden.

Planning

Oplevering eindrapportage en actieplan: eind 2017

(Inter)nationale profilering

Inleiding

De musea en daarbinnen de museale collecties zijn een belangrijk instrument in de nationale en internationale profilering van Rotterdam. Hun aanwezigheid, toegankelijkheid en zichtbaarheid dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de stad voor toeristen uit binnen- en buitenland en internationale bedrijven. Wij vinden het daarom van belang dat de museale collecties ook buiten Rotterdam en buiten Nederland bekend zijn. De musea hebben wij daarom nauw betrokken bij de IABx, de speciale International Advisory Board die in 2017 advies uitbrengt over de mogelijkheden de culturele sector beter te faciliteren voor de (inter)nationale profilering van de stad en de sector zelf.

Product

De IABx zal ons advies uitbrengen over de maatregelen die gewenst zijn om de nationale en internationale profilering van de culturele sector en daarmee Rotterdam te versterken.

Planning

De IABx zal zijn advies in de tweede helft van 2017 aan het college uitbrengen.
Concretisering en implementatie aanbevelingen: vanaf 2018

Collectiemobiliteit

Inleiding

Meerdere malen is de vraag gesteld op welke wijze overheden *gezamenlijk* de zichtbaarheid en uitwisseling van hun museale collecties kunnen bevorderen. Op initiatief van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen onderzoekt een werkgroep, waarin Rotterdam participeert, hoe gekomen kan worden tot afspraken om de mobiliteit van museale collecties te bevorderen.

Een belangrijk aspect dat daarbij aan de orde komt is dat van de vervangingswaarde (de meeste rijks- en gemeentelijke collectie-eigenaren zijn eigenrisicodrager) en eventuele schade bij bruikleen. Op dit moment ontbreken branche-afspraken over bruikleenverkeer, zoals er wel zijn voor het afstoten van collecties (LAMO, Leidraad Afstoten Museale Objecten). Voor overheden zouden brancheafspraken welkom zijn: de expertise ligt immers bij de musea zelf. Daarom participeert Rotterdam in voornoemde werkgroep van het ministerie van OCW, samen met de Museumvereniging en de Rijksdienst voor

Cultureel Erfgoed, die als doel heeft te komen tot afspraken om de mobiliteit van overheidscollecties te bevorderen.

Product

Afspraken tussen Museumvereniging, Rijk en gemeenten over de randvoorwaarden voor de bevordering van bruikleenverkeer van museale overheidscollecties. De vorm van het product is nog niet vastgesteld.

Planning

De afspraken worden naar verwachting eind 2017 vastgelegd

CONCEPT

Het geheel en de som der delen

De gemeente heeft oog voor de specifieke eigenschappen van de verschillende collecties. In dat licht wordt gedifferentieerd tussen museale, niet-museale collecties, kunst in de openbare ruimte, monumenten, archieven e.d. De gemeente voert de regie over en houdt toezicht op de governance van de beheerders van haar collecties alsook alle onderdelen van het daaruit voortvloeiende collectiebeleid zoals verzamelen, ontzamen, mobiliteit, financiering, beheer, behoud, ontsluiting en communicatie.

Inleiding

De Visie op de Collectie Rotterdam heeft een looptijd tot 2025. Dat maakt het mogelijk verschillende deelaspecten van de visie gestructureerd en gefundeerd te concretiseren in agenda's, verordeningen en protocollen. Die uitwerking heeft allereerst plaats per deelaspect (voor monumenten en cultuurhistorisch erfgoed bijvoorbeeld in de onlangs gepubliceerde Erfgoedagenda, voor museale collecties in een Museumagenda, voor Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte in een uitvoeringsprotocol enz.). Algemeen geldende rechten, verplichtingen en kaders willen wij zoveel mogelijk opnemen in één overkoepelende uitvoeringsregeling, vergelijkbaar met de landelijke Erfgoedwet. Met de beheerders van onze eigen collecties (museale kunst, niet-museale kunst, beeldende kunst in de openbare ruimte enz.) actualiseren we onze beheerovereenkomsten. Voor hen vormen de visie, de uitvoeringsprogramma's of -regelingen en de beheerovereenkomsten het kader voor hun collectiebeidsplannen. Passende en effectieve regie, toezicht en control (de governance), zowel door gemeente als externe toezichthouders, maar ook een heldere duiding van de wederzijdse rechten en verplichtingen en op basis van het collectiebeidsplan van elke beheerder, zijn daarbij wat ons betreft uitgangspunt.

Product

De rechten, verplichtingen en beleidskaders met betrekking tot De Collectie Rotterdam zullen wij waar mogelijk opnemen in één overkoepelende uitvoeringsregeling, vergelijkbaar met de landelijke Erfgoedwet, en in sectorale beleidsregels. De beheerovereenkomsten met de beheerders van gemeentelijke museale collecties zullen wij actualiseren.

Planning

Opstellen uitvoeringsregeling: 2017 tot en met derde kwartaal 2018
Consultatiegesprekken met stakeholders en (externe) deskundigen: parallel aan opstelling regeling en op basis van concepttekst in tweede helft 2018
Presenteren uitvoeringsregeling aan gemeenteraad: vierde kwartaal 2018